

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DISPOZIȚIE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict)”

În scopul organizării și desfășurării manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict) în condiții optime și cu respectarea strictă a măsurilor de prevenire și control al infecției COVID-19 stabilite în hotărârile Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, Guvernul DISPUNE:

1. Se instituie Comitetul organizatoric pentru organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict) și se aprobă componența nominală a acestuia, conform anexei nr.1.

2. Se aprobă Planul manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict), conform anexei nr.2.

3. Realizarea acțiunilor incluse în Planul nominalizat se va efectua din contul mijloacelor aprobate în bugetul autorităților implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

4. Se recomandă autorităților administrației publice locale să identifice mijloacele financiare necesare pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Planul menționat.

5. Controlul asupra executării prezentei dispoziții se pune în sarcina Comitetului organizatoric pentru organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict).

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Anexa nr. 1
la Dispoziția Guvernului nr.

COMPONENȚA NOMINALĂ
a Comitetului organizatoric pentru organizarea și desfășurarea
manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie)
(ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992
pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova,
a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței
față de veteranii acestui conflict)

Revenco Ana	– ministru al afacerilor interne, președinte al Comitetului organizatoric
Cernăuțeanu Viorel	– șef al Inspectoratului General al Poliției, vicepreședinte al Comitetului organizatoric
Gîrbu Nicolae	– șef al Biroului pentru relații cu veteranii, Cancelaria de Stat
Gvidiani Alin	– șef al Biroului politici de reintegrare, Cancelaria de Stat
Cutie Igor	– secretar general al Ministerului Apărării
Roșca Dina	– secretar general al Ministerului Finanțelor
Boboc Serghei	– reprezentant al Ministerului Culturii
Prisăcaru Ion	– secretar de stat al Ministerului Sănătății
Barcari Oleg	– șef de direcție, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Cebotari Oleg	– șef de direcție, Ministerul Apărării
Spataru Călin	– reprezentant al Serviciului de Informații și Securitate
Anghel Veaceslav	– șef de direcție, Primăria municipiului Chișinău
Rusu Viorel	– reprezentant al Congresului Autorităților Locale din Moldova

- Coroban Victoria – reprezentant al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”
- Cosovan Ghenadie – președinte al Asociației Obștești „Credință Patriei”
- Armaș Alexei – președinte al Asociației Obștești a Veteranilor și Pensionarilor Ministerului Afacerilor Interne
- Alerguș Victor – administrator al Asociației Obștești a Cavalerilor Ordinului „Ștefan cel Mare”
- Cociug Anatolie – consilier al ministrului apărării, președinte al Asociației „Federația veteranilor și Rezerviștilor Structurilor de Forță din Republica Moldova”
- Bîzgu Anatolie – președinte al Mișcării Refugiaților Transnistreni
- Prisac Radu – președinte al Uniunii Naționale a Veteranilor Războiului pentru Independența Republicii Moldova
- Puiu Vasile – președinte al Asociației Veteranilor „PRO FULGER” a Brigăzii de poliție cu destinație specială „Fulger”

Anexa nr. 2
la Dispoziția Guvernului nr.

PLANUL
manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie)
(ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992
pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova,
a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței
față de veteranii acestui conflict)

Nr. crt.	Denumirea manifestărilor	Responsabilii de executare/parteneri	Termenul de executare
1	2	3	4
1.	Organizarea și desfășurarea în localitățile țării (și pe platourile de luptă) a activităților dedicate comemorării a 30 de ani de la începutul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; autoritățile administrației publice locale; organizațiile de veterani	2 martie 2022; 15 martie 2022 (Coșnița); 14-15 martie 2022; 19 iunie 2022 (Varnița, Căușeni)
2.	Organizarea desfășurării serviciilor divine în locașurile sfinte din Republica Moldova în memoria celor căzuți pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Afacerilor Interne	2 martie 2022
3.	Depunerea de flori la monumentul domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt de către conducătorii autorităților și organizațiilor de veterani (până la 10 persoane)	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Cancelaria de Stat; Serviciul de Informații și Securitate; organizațiile de veterani	2 martie 2022
4.	Depunerea de flori la monumentul „Maica îndurerată” din cadrul	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Culturii;	2 martie 2022

1	2	3	4
	Complexului memorial „Eternitate”	Cancelaria de Stat; Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; Primăria municipiului Chișinău; organizațiile de veterani	
5.	Depunerea de flori la mormintele angajaților organelor afacerilor interne și militarilor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova în cimitirele din țară	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; organizațiile de veterani	2 martie 2022
6.	Organizarea activităților de restaurare și amenajare a monumentelor, instalarea plăcilor comemorative pe unele edificii din localități și denumirea unor străzi, gimnazii, licee în cinstea eroilor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova	Autoritățile administrației publice locale; Ministerul Educației și Cercetării; organizațiile de veterani	Pe parcursul anului
7.	Desfășurarea competițiilor la diferite genuri de sport în memoria eroilor căzuți în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; organizațiile de veterani	Februarie – martie 2022
8.	Organizarea și desfășurarea în instituțiile de învățământ secundar ciclul I – gimnaziu, ciclul II – liceu și instituțiile extrașcolare, precum și în unitățile militare a unei decade educativ-patriotice și de comemorare a eroilor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea	Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; asociațiile veteranilor	1-10 martie 2022

1	2	3	4
	integrității și independenței Republicii Moldova, cu păstrarea unui minut de reculegere		
9.	Organizarea în incinta Agenției pentru Știință și Memorie Militară a expoziției permanente de documente și materiale istorice consacrate eroilor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; asociațiile veteranilor	2022
10.	Desfășurarea acțiunii „Flacăra Memoriei” la monumentul „Maica îndurerată” din cadrul Complexului memorial „Eternitate”	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării; Serviciul de Informații și Securitate; organizațiile de veterani	21 septembrie 2022
11.	Evoluarea orchestrelor militare ale Armatei Naționale și ale Ministerului Afacerilor Interne în grădinile publice din țară, inclusiv pe platourile de luptă, cu repertoriul tematic	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării	2, 14-15 martie; 19 iunie 2022
12.	Emiterea mărcii poștale cu tema „2 martie – Ziua Memoriei și Recunoștinței”	Întreprinderea de Stat Poșta Moldovei; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Martie 2022
13.	Amenajarea în instituțiile de învățământ a standurilor tematice dedicate profesorilor și absolvenților acestor instituții participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Educației și Cercetării; organizațiile de veterani	Februarie – martie 2022
14.	Organizarea la Muzeul Național de Istorie a Moldovei a expoziției	Ministerul Culturii; Ministerul Apărării;	2 martie 2022

1	2	3	4
	dedicate apărătorilor integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Afacerilor Interne; organizațiile de veterani	
15.	Organizarea la sediul Muzeului Național de Istorie a Moldovei a Mesei rotunde dedicate apărătorilor integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Culturii; Muzeul Național de Istorie a Moldovei; Institutul de Istorie Socială „Pro-Memorie” al Universității de Stat din Moldova	2 martie 2022
16.	Organizarea întâlnirilor participanților acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova cu recruții, tinerii angajați ai Armatei Naționale, instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; organizațiile de veterani	Februarie – martie 2022
17.	Publicarea articolelor științifice în revistele de specialitate și a articolelor de popularizare în mass-media despre acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Academia de Științe a Moldovei; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Apărării	Februarie – martie 2022
18.	Difuzarea la posturile de radio și televiziune republicane a emisiunilor, reportajelor de la manifestările dedicate evenimentului și a materialelor consacrate faptelor eroice ale participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”; Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne	1-5 martie 2022
19.	Acordarea ajutorului material anual persoanelor cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Casa Națională de Asigurări Sociale;	Până la 2 martie 2022

1	2	3	4
	independenței Republicii Moldova și familiilor (soțiilor, iar în cazul lipsei acestora – unuia dintre părinți) participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.159/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material anual	Agenția Națională Asistență Socială; structurile teritoriale de asistență socială; organizațiile de veterani	
20.	Organizarea examenului medical complex al veteranilor acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova de către medicul de familie și medicii specialiști, cu efectuarea investigațiilor de laborator și instrumentale și prescrierea tratamentului în condiții de laborator, inclusiv trimiterea, conform indicațiilor medicale, pentru tratament spitalicesc și balneosanatorial	Ministerul Sănătății	Martie – mai 2022
21.	Acordarea măsurilor de protecție socială veteranilor de război, familiilor celor căzuți în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, în conformitate cu legislația	Autoritățile administrației publice centrale și locale; organizațiile de veterani	Permanent
22.	Acordarea distincțiilor, altor forme de menționare participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova	Ministerul Apărării; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul de Protecție și Pază de Stat	Februarie – martie 2022

1	2	3	4
23.	Desfășurarea procedurilor pentru confecționarea distincției cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova (1992-2022)	Ministerul Apărării; Ministerul Finanțelor; Comisia Națională de Heraldică	Martie 2022
24.	Organizarea și desfășurarea întâlnirilor reprezentanților autorităților administrației publice locale cu părinții și familiile celor căzuți în timpul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și celor decedați pe timp de pace	Autoritățile administrației publice locale; organizațiile de veterani	Februarie – martie 2022
25.	Organizarea și asigurarea asistenței medicale pe parcursul desfășurării manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței	Ministerul Sănătății	2 martie 2022
26.	Asigurarea securității și ordinii publice pe parcursul desfășurării manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței	Ministerul Afacerilor Interne	2 martie 2022

NOTĂ-INFORMATIVĂ

la proiectul Dispoziției Guvernului „Cu privire la organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict)”

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Dispoziției Guvernului „Cu privire la organizarea și desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict)” (2 martie)”, a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne, în temeiul pct.1 lit.a) al Hotărârii Parlamentului nr.433/1990 „Cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova” și nr. 246/2021 privind declararea anului 2022 Anul recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și Hotărârii Guvernului nr.59/2022 „Cu privire la aprobarea Programului național de acțiuni consacrate Anului recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova”.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La 2 martie 2022 se împlinesc 30 de ani de la declanșarea acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova au lăsat o urmă adâncă și dureroasă în inima poporului nostru, circa 40 mii de cetățeni din Republica Moldova participând la acțiunile de luptă, dintre care 299 au căzut în lupte și 289 au rămas invalizi.

Prin Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 „Cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova”, a fost instituită „Ziua Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict)”, iar Planul de acțiuni „Memorie! Onoare! Respect!”, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr.204 din 31.12.2020 prevede desfășurarea anuală a unui complex de activități pentru înveșnicirea memoriei celor căzuți în luptă și recunoștință pentru sacrificiul veteranilor de „Ziua Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, a victimelor conflictului și de exprimare a recunoștinței față de veteranii acestui conflict)”.

Veteranii, astăzi sunt un simbol al moralității și purtători al valorilor naționale care s-au manifestat acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova. Ei au fost o forță activă ce a contribuit la construcția și consolidarea statalității și independenței Republicii Moldova. Experiența de viață, cunoștințele pe care le au, sunt valorificate astăzi în consolidarea societății, educarea tinerei generații în spiritul valorilor netrecătoare: dragoste de țară, bărbăție, sacrificiu, onoare, demnitate, devotament jurământului. Statul nostru apreciază înalt eroismul, bărbăția și spiritul de sacrificiu al participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și-și cinstește eroii căzuți pe câmpurile de luptă, promovează susținerea veteranilor acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, invalizilor în domeniul asistenței sociale și de drept.

Aprobarea proiectului Dispoziției Guvernului va contribui la promovarea valorilor general-umane și educării tinerei generații în spiritul eroico-patriotic al generațiilor anterioare, pentru oferirea unui omagiu de recunoștință a statului și a societății față de meritele deosebite ale

veteranilor de război care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.
Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul actului normativ în speță nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Scopul principal al proiectului Dispoziției este promovarea valorilor general-umane și educării tinerei generații în spiritul eroico-patriotic al generațiilor anterioare, pentru oferirea unui omagiu de recunoștință a statului și a societății față de meritele deosebite ale veteranilor de război care au participat la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, precum și desfășurarea în anul 2022 a unui șir de activități în legătură cu declararea anului 2022 Anul recunoștinței față de veteranii de război, participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova.
Fundamentarea economico-financiară
Implementarea proiectului se prevede a fi realizată în limita mijloacelor financiare stabilite în fondurile Agenției Naționale Asistență Socială pentru anul 2022 și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.
Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Proiectul de Dispoziție se încorporează în sistemul actelor normative în vigoare, este corelat cu prevederile cadrului legal în vigoare, cu care se află în conexiune.
Prezentarea propunerilor pentru elaborarea proiectului actului normativ
În temeiul indicației Cancelariei de stat următoarele autorități urmau să prezinte propuneri pentru generalizare: Ministerul Apărării - <i>propuneri prezentate</i> Ministerul Muncii și Protecției Sociale - <i>propuneri prezentate</i> Ministerul Educației și Cercetării - <i>propuneri nu au fost prezentate</i> Ministerul Culturii - <i>propuneri prezentate</i> Ministerul Sănătății - <i>propuneri prezentate</i> Ministerul Finanțelor - <i>propuneri nu au prezentat</i> Serviciul de Informații și Securitate - <i>propuneri prezentate</i> Primăria municipiului Chișinău - <i>propuneri prezentate</i> Congresul Autorităților Locale din Moldova - <i>propuneri nu au fost prezentate</i> I.P.N.A. compania "Teleradio-Moldova" - <i>propuneri nu au fost prezentate</i>
Constatările expertizei anticorupție
Proiectul Dispoziției Guvernului nu necesită a fi supus expertizei anticorupție.
Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul Dispoziției Guvernului nu necesită a fi supus expertizei de compatibilitate.
Constatările expertizei juridice
Proiectul Dispoziției Guvernului nu necesită a fi supus expertizei juridice.
Constatările altor expertize
Proiectul Dispoziției Guvernului nu necesită a fi supus altor expertize.

Ministru

Ana REVENCO